

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 18 marca 2021 r.

BADK.DPK.133.207.2020

P10-126/20	Data wpływu petycji 8 grudnia 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 17 marca 2021 r.

**KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO,
USTAWA O KOSZTACH KOMORNICZYCH**

TEMAT

**WYELIMINOWANIE WĄTPLIWOŚCI INTERPRETACYJNYCH
W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Osoba fizyczna.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, uzyskania większej przejrzystości i pewności prawa oraz ujednolicenia orzecznictwa sądowego w zakresie postępowania egzekucyjnego.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o wprowadzenie zmian w Kodeksie postępowania cywilnego poprzez:

1) uchylenie art. 763³ § 1 jako przepisu wywołującego wątpliwości interpretacyjne i zbędnego w kontekście możliwości odpowiedniego stosowania art. 15 § 1 w postępowaniu egzekucyjnym na podstawie art. 13 § 1,

2) uchylenie art. 801 § 4 jako zbędnie wydłużającego bezskuteczne postępowanie egzekucyjne oraz sprzeczne treściowo z art. 801²,

3) nadanie nowego brzmienia art. 804² § 2 i 3 poprzez zmianę sformułowania „uprawniony” na „wierzyciel”,

4) nadanie nowego brzmienia art. 835¹ poprzez doprecyzowanie, że do czasu wyjaśnienia wątpliwości nie stosuje się przepisu art. 808 § 1 w zakresie obowiązku przekazywania środków na rachunek depozytowy Ministra Finansów,

5) nadanie nowego brzmienia art. 867 § 11 poprzez wskazanie, że obwieszczenie o licytacji ruchomości powinno być umieszczone również na stronie internetowej właściwego sądu rejonowego,

6) nadanie nowego brzmienia art. 945 § 2 poprzez wskazanie, że obwieszczenie o opisie i oszacowaniu nieruchomości powinno być umieszczone również na stronie internetowej właściwego sądu.

Ponadto autor petycji postuluje zmiany w ustawie o kosztach komorniczych poprzez:

1) nadanie nowego brzmienia art. 7 ust. 1 wprowadzając fakultatywności wzywania do uiszczenia zaliczki,

2) nadanie nowego brzmienia art. 14 ust. 5 przez wskazanie, że przepisy art. 14 ust. 1–3 stosuje się, o ile tryb lub koszty przedstawiania dokumentów lub udzielania informacji nie wynikają z odrębnych przepisów; w obecnym brzmieniu tego przepisu

naczelnicy urzędów skarbowych oraz inne organy podatkowe mogą domagać się uiszczenia opłaty za udzielenie informacji nawet w przypadku egzekucji alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub wykonanie zabezpieczenia roszczenia niezwiązanego z wykonywaniem działalności gospodarczej wszczętych na wniosek Skarbu Państwa,

3) nadanie nowego brzmienia art. 17 ust. 1 poprzez usunięcie zwrotu „albo wykonania zabezpieczenia roszczenia”, ponieważ w obecnym stanie prawnym komornik nie jest uprawniony do zabezpieczania roszczeń pieniężnych poprzez zajęcie nieruchomości lub dokonanie innych wpisów (zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości),

4) nadanie nowego brzmienia art. 21 ust. 1 poprzez usunięcie zdania 3 w tym przepisie, nakładającego obowiązek corocznego wydawania postanowień o ustaleniu opłat ściąganych i należnych, jako generującego zbędne koszty obciążające finalnie dłużnika oraz powodujące znaczne i niewspółmierne z zakładanymi celami obciążenie organów egzekucyjnych,

5) doprecyzowanie art. 29 ust. 1 poprzez wskazanie przesłanek pobrania opłaty egzekucyjnej również w przypadku umorzenie postępowania z mocy prawa na podstawie uchylonego uprzednio art. 823 k.p.c.,

6) doprecyzowanie art. 29 ust. 6 poprzez uchylenie zwolnienia jednostek samorządu terytorialnego z obowiązku uiszczenia opłat egzekucyjnych w przypadku bezczynności wierzyciela,

7) doprecyzowanie art. 30 poprzez wskazanie, że opłata za oczywiście niecelowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego w wysokości 10% świadczenia zgłoszonego do egzekucji obciąża wierzyciela również w przypadku odmowy wszczęcia egzekucji na podstawie art. 804 § 2 k.p.c.,

8) doprecyzowanie art. 44 poprzez wskazanie, że opłacie w wysokości 100 zł podlega również wniosek syndyka o poszukiwanie majątku upadłego.

W uzasadnieniu petycji autor wskazał, że wnioskowane zmiany w zakresie odnoszącym się do postępowania egzekucyjnego są konieczne dla zapewnienia przejrzystości i pewności prawa, a także wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych i ujednolicenia orzecznictwa sądowego. Postulaty autora petycji mają również walor porządkujący regulacje ustawowe.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.), dalej k.p.c., w **art. 763³ § 1** stanowi, że komornik właściwy

do prowadzenia egzekucji, zgodnie z przepisami niniejszego kodeksu, w chwili wszczęcia postępowania pozostaje właściwy do czasu jego zakończenia, choćby podstawy właściwości zmieniły się w toku sprawy.

Zgodnie z **art. 801 § 4** k.p.c., jeżeli pomimo skierowania egzekucji do oznaczonych przez wierzyciela składników majątku dłużnika i podjęcia czynności przewidzianych w § 1 pkt 1 [*ustalenie majątku dłużnika w zakresie znanym mu z innych prowadzonych postępowań albo na podstawie publicznie dostępnych źródeł informacji, albo rejestrów, do których ma dostęp drogą elektroniczną*] oraz odebrania od dłużnika wykazu majątku nie udało się ustalić majątku dłużnika pozwalającego nawet na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych, komornik wysłucha wierzyciela w sposób przewidziany w art. 827 § 1 [*wysłuchanie przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania*]. W takim przypadku warunkiem żądania przez wierzyciela dalszego prowadzenia egzekucji jest zlecenie komornikowi poszukiwania majątku dłużnika.

W myśl **art. 804²** § 1, jeżeli po powstaniu tytułu wykonawczego uprawnienie przeszło na inną osobę, osoba ta może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi na podstawie tego tytułu, jeżeli wykaże przejście uprawnienia dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Zgodnie z § 2, w przypadku niezłożenia przez uprawnionego dokumentów, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji bez wzywania wierzyciela do uzupełnienia braków wniosku. Odpis postanowienia doręcza się tylko uprawnionemu (§ 2). Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie (§ 3).

Przepis **art. 835¹** stanowi, że jeżeli zachodzą uzasadnione wątpliwości, że uzyskane na skutek egzekucji środki pieniężne pochodzą z sum lub ze świadczeń niepodlegających egzekucji, komornik wstrzymuje się z ich przekazaniem wierzycielowi do czasu wyjaśnienia tych wątpliwości.

Obwieszczenie o licytacji ogłasza się publicznie w budynku sądu rejonowego właściwego dla miejsca licytacji oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej (**art. 867 § 1¹** k.p.c.). Jeżeli wartość ruchomości, objętych jednym obwieszczeniem o licytacji, została oszacowana na kwotę wyższą niż pięć tysięcy złotych, komornik może zamieścić obwieszczenie o licytacji także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości. Obwieszczenie o licytacji doręcza się stronom i dozorczy zajętych ruchomości.

Komornik wzywa przez obwieszczenie publiczne w budynku sądowym i lokalu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej

uczestników, o których nie ma wiadomości, oraz inne osoby, które roszczą sobie prawa do nieruchomości i przedmiotów razem z nią zajętych, aby przed ukończeniem opisu i oszacowania zgłosiły swoje prawa (**art. 945 § 2**).

Ustawa z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2363 ze zm.), w **art. 7** ust. 1 stanowi, że jeżeli czynność komornika powoduje wydatki, komornik uzależnia dokonanie tej czynności od uiszczenia zaliczki przez stronę, która wnosi o dokonanie czynności.

Przepis **art. 14** ust. 1 stanowi, że podmiotom, które przedstawiły dokument na żądanie komornika, przysługuje zwrot udokumentowanych wydatków.

Komornik określa wysokość zwrotu wydatków na podstawie złożonej faktury lub rachunku, mając na względzie nakład pracy niezbędny do przedstawienia dokumentu, chyba że wysokość należności z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów (ust. 2).

Za udzielenie informacji dotyczących stanu majątkowego dłużnika lub umożliwiających identyfikację składników jego majątku oraz danych adresowych w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego toku postępowania podmiotom, o których mowa w art. 761 § 1¹ k.p.c., przysługuje wynagrodzenie. Komornik uiszcza należność z tego tytułu po udzieleniu informacji, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o przyznanie wynagrodzenia od podmiotu udzielającego informacji (ust. 3).

Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w sprawach o egzekucję lub wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub wykonanie zabezpieczenia roszczenia niezwiązanego z wykonywaniem działalności gospodarczej wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora. W sprawach tych przedstawianie dokumentów i udzielanie informacji jest nieodpłatne (ust. 4).

Przepisy ust. 1–4 stosuje się, o ile tryb lub koszty przedstawiania dokumentów lub udzielania informacji nie wynikają z odrębnych przepisów (ust. 5).

Komornik uzależnia złożenie wniosku o wpis w księdze wieczystej, w ramach postępowania egzekucyjnego albo wykonania zabezpieczenia roszczenia, od uprzedniego uiszczenia przez wierzyciela kwoty potrzebnej na pokrycie opłaty sądowej należnej od tego wniosku (**art. 17** ust. 1).

Opłatę egzekucyjną za egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem, proporcjonalnie do wartości wyegzekwowanego świadczenia (**art. 21** ust. 1). Ściągnięcie opłaty nie wymaga wydania postanowienia.

Wysokość opłat ściągniętych i należnych komornik ustala odrębnym postanowieniem wydawanym nie rzadziej niż co roku, chyba że postępowanie trwa krócej. W każdym postępowaniu komornik ustala wysokość opłat ściągniętych i należnych w postanowieniu o umorzeniu postępowania albo postanowieniu o zakończeniu postępowania w inny sposób

Zgodnie z **art. 29** ust. 1 ustawy, w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo z zawarciem w tym terminie porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli spełnienie świadczenia lub zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża go opłata w wysokości 10% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Przepisu ust. 1 zdanie pierwsze nie stosuje się do wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego (ust. 6).

Przepis **art. 30** stanowi, że w razie oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia. W takim przypadku komornik nie ściąga ani nie pobiera opłaty od dłużnika, a opłatę ściągniętą lub pobraną zwraca dłużnikowi. Przepisów art. 29 ust. 1–3 nie stosuje się.

Zgodnie z **art. 44**, opłata stała za poszukiwanie majątku dłużnika na zlecenie wierzyciela, o którym mowa w art. 801² k.p.c., wynosi 100 złotych.

INFORMACJE DODATKOWE:

Do Sejmu 8 grudnia 2020 r. również wpłynęła omawiana petycja (BKSP-144-IX-268/20), została 23 grudnia 2020 r. skierowana do Komisji do Spraw Petycji, w której oczekuje na rozpatrzenie.

OPRACOWAŁA

Monika Ruszczyk

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz